

اشاره: کارکنان مسجد مقدس جمکران در زمان حیات فقید اهل بیت حضرت آية الله مرعشی نجفی، قدس سره، ضمن دیدار با ایشان در زمینه تاریخچه و جایگاه معنوی و... مسجد جمکران نظر معظم له را جواش کردند که حضرتشان مطالبی را بیان فرمودند که جهت آشنایی بیشتر علاقه مندان با این مسجد مقدس خلاصه ای از این مطالب را می آوریم:

... عرض می شود که این مسجد شریف در اواخر ایل بیت صغری حضرت ولی عصر، علیه السلام، بنا شده است و در نوشته های قدیمی سه اسم برای آن ذکر شده که هر یک از آنها به مناسبتی بوده است:

مسجد جمکران گفته شده است؛ چون متصل به قبر جمکران است.

مسجد حسن بن مثله گفته اند؛ چون در زمان حسن بن مثله و به همت او ساخته شده است.

مسجد صاحب الزمان، علیه السلام، می گویند؛ چون وجود مبارک امام زمان، علیه السلام، مکرر در آن دیده شده است.

این مسجد از اول زمان غایت صغری تا به امروز مورد احترام همه شیعیان بوده است. مرحوم شیخ بزرگوار محدث عالی قدر حجة الاسلام صدوق، قدس سره، کتابی بنام «مونس الحزن» دارند که حقه ر آن را ندیده ام ولی مرحوم آقای حاج محمد رضا حسینی نوری استاد استاد حقه ر از آن کتاب نقل می فرماید، در آن کتاب مفصلاً وقایع احداث مسجد جمکران نقل شده است و بالجمله این مسجد مورد احترام علمای اعلام و محدثین کرام شیعه بوده و کرامات متعددی هم از این مسجد دیده شده است.

بنای اول این مسجد در زمان حسن بن مثله و بنای دوم آن در زمان صدوق، قدس سره، بوده است. در زمان صفویه هم چند مرتبه در آن تعمیراتی انجام گرفته است. در زمان زعامت مرحوم آية الله حائری، مرحوم حجة الاسلام آقا شیخ محمد تقی بافقی، قدس سره، و بعد از او آقای حاج آقا محمد معروف به آقا زاده، از تجار محترم قم تعمیراتی نمودند.

در این مسجد مکرر کراماتی دیده شده است که مرحوم شیخ محمد علی کچوی معروف به قمی در کتاب «تاریخ قم» در جلد اول و دوم به بعضی از کراماتی که در آنجا اتفاق افتاده و به اشخاصی که شرفیاب حضور مبارک حضرت ولی عصر، علیه السلام، شده اند اشاره کرده است. جای تردید نیست که این مسجد مورد احترام شیعه بوده و نمازی هم در آنجا نقل شده است که البته بهتر است که این نماز به قصد رجاء به جا آورده شود.

۱. بن مسجد موقوفات و اراضی متعدد در اطراف داشته و در خود شهر مقدس قم رقباتی وقف بر آن مسجد بوده است که اکثر آنها از حال وقف مدت برون رفته و ملک شخصی شده است.

برای آن مسجد تاریخچه های مختصری نوشته شده ولی آنچنان که با دید خصوصیات آن نقل نشده است.

حقه ر خودم مکرر کراماتی را از آن مشاهده کرده ام. چهل شب چهارشنبه مکرر موفق شده ام که در آن بتوته نماز و جای تردید نیست که آن مسجد از امکانه مورد توجه و محل نزول برکات الهی است.

۱. بن مسجد بعد از مسجد سهله - که شبهای چهارشنبه اهالی نجف اشرف به آنجا مشرف می شوند - از مساجدی است که منتسب به وجود مبارک حضرت ولی عصر، علیه السلام، است.

نکته دیگر آنکه اصل مسجد جمکران مسجد کوچکی بوده است که در طی زمان بر آن افزوده شده که اخیراً در آن دو سال باز به آن افزوده اند. به استدعای حق، از باز آن خبر، آن قطعه که مسجد اصلی است رنگ موزاکیک های آن با آنچه بعدها به آن افزوده شده فرق دارد تا اگر کسی خواست در مسجد اصلی عبادت کند، نماز و دعا می به جا آورد آن قسمت مشخص باشد.

... خداوند توفیق همه را داد و بزودی چشم همه ما را به جمال مبارک آن حضرت روشن بفرماید.